



Article Info/Makale Bilgisi

✓Received/Geliş: 24.01.2018 ✓Accepted/Kabul: 02.04.2018

DOI: 10.30794/pausbed.425956

Araştırma Makalesi/ Research Article

Koyuncu Okca, A., Bilici, B. (2019). "Denizli’de Sürdürülebilir Kentsel Koruma İçin Kent Müzesinin Gerekliliği", *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sayı 34, Denizli, s.29-37.

DENİZLİ’DE SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTSEL KORUMA İÇİN KENT MÜZESİNİN GEREKLİLİĞİ

Ayşegül KOYUNCU OKCA*, Bengin BİLİCİ**

Özet

Kenti kent yapan olgunun temelinde kentin tarihsel süreci ve kültürel mirası yer almaktadır. Kentlerde, somut olan kültürel mirasın korunmasında koruma faaliyetleri daha etkin bir şekilde görünmekteyken somut olmayan kültürel mirasın sürdürülebilirliği çoğu zaman arka planda kalmaktadır. Kente ait dokuyu oluşturan somut ve somut olmayan kültürel miras bir arada korunduğunda ancak o zaman doğru bir kent kimliği yaşatılmaktadır. Bu çalışmanın amacı; sürdürülebilir kentsel koruma yaklaşımlarında geleneksel kültürel mirasın bütünlük olarak yaşatılması için etkili olan kent müzelerinin gerekliliği üzerine durularak, Denizli’de geleneksel kültürel mirasın yaşatılması için atılması gereken adımlardan ve Denizli kent müzesinde olması gereken değerlerden bahsetmektir. Bu çalışma Denizli’deki geleneksel kültürel miras incelemesi, bu kültürel mirasın kent müzesi bünyesinde olması gerektiğini vurgulaması ve bu konuda atılacak adımlara öncülük etmesi açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmanın gerçekleşmesi için yöntem anlayışı ışığında amaca ulaşmada gerekli araçlar olan literatür taraması, alan araştırması, gözlem ve söyleşi teknikleri kullanılmıştır. Denizli’ye özgü kültürel miras değerleri tarafımızdan fotoğraflanarak belgelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sürdürülebilir Kentsel Koruma, Denizli, Kent Müzesi, Geleneksel Meslek, El Sanatları.*

THE NECESSARY OF THE URBAN MUSEUM FOR SUSTAINABLE URBAN PROTECTION IN DENİZLİ

Abstract

The historical process and cultural heritage are a city phenomenon. In urban, conservation activities seem to be more effective in protecting concrete cultural heritage, but the sustainability of intangible cultural heritage often remains behind. It is necessary to preserve the concrete and tangible cultural heritage together for the life of the urban identity. This purpose of study: It tells the values that should be taken for the survival of traditional cultural heritage in Denizli and the values that should be in Denizli urban museum and in sustainable urban conservation approaches do is with emphasis on the necessity at urban museum. This study examines the traditional cultural heritage of Denizli, it is importance in terms of this cultural heritage should be in the city museum and pioneering the steps to be taken in this regard. For the realization of this study, literature search, field research, observation and interview techniques were used as means to reach the aim of understanding the method. The values of cultural heritage unique to Denizli had documented and photographed by us.

Keywords: *Sustainable Urban Conservation, Denizli, Urban Museum, Traditional Occupation, Handicrafts.*

*Doç. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu El Sanatları Bölümü, DENİZLİ.
e-posta: aysegulkoyuncu@pau.edu.tr (orcid.org/ 0000-0003-1060-0280)

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi, Arkeoloji Enstitüsü Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Anabilim Dalı, DENİZLİ.
e-posta: bilicibengin@gmail.com (orcid.org/ 0000-0002-7195-4077)

1. GİRİŞ

Günümüzde modernleşmenin getirdiği sorunlardan biri olan kent kimliğini korumak için ortaya çıkan kentsel bütünleşik koruma ya da sürdürülebilir kentsel koruma gibi kavramlar silikleşen kent kimliğini yaşatmada büyük bir önem taşımaktadır. Kente ait olguların yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasındaki kaygı, kenti korumadaki temel esası oluşturmaktadır. Kenti kent yapan olgunun temelinde kentin tarihsel süreci ve kültürel mirası yer almaktadır. Bir kentte yer alan bu miras somut ve somut olmayan kültürel miras olarak iki grup altında ele alınabilir. Kentte, somut olan kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilirliği daha etkin (kazı/kurtarma kazısı, tarihsel dokular/silüetler, yapılar, sokaklar, tarihi eser konservasyonu ve restorasyonu, sit alan faaliyeti/çevre düzenleme, müze vs.) somut olmayan kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilirliği çoğu zaman arka planda kalmaktadır. Kent kimliğini doğru bir şekilde korumak ve sürdürülebilmek için kente ait dokuyu oluşturan somut ve somut olmayan kültürel mirasın bir arada korunması gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı; kente ait somut ve somut olmayan kültürel mirasın ayırt edilmeden korunması için kentsel koruma yaklaşımlarında bütünleşik korumanın sağlanması ve kültürel mirası yaşatmada büyük bir önem taşıyan sürdürülebilirliğin sağlanmasında kent koruma alanında disiplinler arası çalışılması gerektiğine dikkat çekmektir. Ayrıca kentteki kültürel mirasın korunmasında etkili olan kent müzelerinin önemi üzerinde durularak, Denizli’de somut olmayan kültürel mirasın yaşatılması için atılması gereken adımlardan ve Denizli kent müzesinde olması gereken değerlerden bahsetmektir. 2016 Eylül tarihinden itibaren ulaşılan kültürel değerler ile sınırlandırılan bu çalışma Denizli’deki geleneksel kültürel mirasın incelenmesi, söz konusu mirasın kent müzesi bünyesinde olması gerektiğini vurgulaması ve bu konuda atılacak adımlara öncülük etmesi açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmanın gerçekleşmesi için yöntem anlayışı ışığında amaca ulaşmada gerekli araçlar olan literatür taraması, alan araştırması, gözlem ve söyleşi teknikleri kullanılmıştır. Denizli’ye özgü kültürel miras değerleri tarafımızdan fotoğraflanarak belgelenmiştir.

2. KENT KÜLTÜRÜ VE KİMLİĞİ

Kentler insanların bir arada barınmasını ve işgücünü sağlayan fiziksel mekânlar olmanın ötesinde; toplumsal, siyasi, ekonomik ve kültürel etkileşim alanları olarak tanımlanır (Güler vd., 2016: 91). Kültür, bir ulusta bölgelere ayrılan ve aynı bölgede yer alan kentlerin, birbirleri ile olan kültürel etkileşimini ve aynı bölgede yer alan kentlere göre de kültürün değiştiğini gösterir. Kent kültürü ise “kent bünyesinde yaşayan insanlarca, ortak bir paydada buluşarak üretilen maddi veya manevi değerlerin oluşum sürecidir” (Hayta, 2016: 166). Kentsel kimlik, “bir kentin veya çevrenin doğal, yapay elemanları, sosyo-kültürel özellikleri ile belirlenir. Bu özelliklerin içinden belirgin ve etkileyici olabilenler, o kentin kimliğini oluşturmaktadır” (Oğurlu, 2014: 280). Kentsel kimlik, toplumsal ve çevresel kimlik olarak iki gruba ayrılmaktadır. Toplumsal kimlik (sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik, psikolojik kimlik) kentin tarihinden, nüfus yapısından ve kentteki yaşam pratiklerinden oluşan, kentin geçmişine olduğu kadar bugününe de işaret eden bir kimlik ögesinden oluşmaktadır. Doğal (topografik özellikler, iklim ve bitki örtüsü özellikleri) ya da yapay çevre özellikleri (binalar, sokaklar, meydanlar, kentsel donatılar, anıtlar) arasında gösterilen çevresel kimlik ise, kent kimliğine ilişkin unsurları aynı zamanda kentlerin tarihi ve kültürel birikimlerini oluşturmaktadır (Uralman, 2012: 6-7). Bir kentin kimliğini oluşturan çevresel ve toplumsal kimlik sürekli olarak yeniden tanımlanmakta ve bu durum kent kimliğini silikleştirerek olumsuz bir etki yaratmaktadır. Türkiye’de koruma kanunlarında; korumanın özünde bulunan kamu yararının ön planda tutulmasını ve toplumun kültür varlıklarına sahip çıkmasını sağlamak amacı ile yerel sahiplik ilkesine uygun şekilde yeni yönetim modelleri geliştirmek gibi hedefler bulunmaktadır (Güler ve Ekinci, 2010: 12). Bu yeni yönetim modelleri yapıyı tarihi çevresi ile korumayı amaç edinmek için ortaya çıkmıştır. Koruma amaçlı yönetim modelleri; bütünleşik koruma, sürdürülebilir koruma, koruma sürecinde kentsel tasarım seçeneğinden oluşmaktadır (Koçan ve Çorbacı, 2012: 32).

Avrupa’da 1975’te Amsterdam Bildirgesi ile mimari mirasın korunması, kentsel ve bölgesel planlama hedeflerinde yer alan bütünleşik koruma; ekonomik, sosyal, yönetsel ve yasal yönleri gözeten, yerel yönetimlerin, merkezi hükümetlerin desteği ve halkın katılımını öngören bir düşünce anlayışıdır (Çelik ve Yazgan, 2007: 4). Sürdürülebilirlik kavramı; “bugünün gereksinimlerini, gelecek kuşakların kendi gereksinimlerini karşılayabilme hak ve olanaklarından ödün vermeksizin karşılamak ilkesi” olarak tanımlanmaktadır. Sürdürülebilir kentsel koruma ise; doğal ve kültürel miras değerleri ile biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliğine, enerji ve kaynakların etkin, verimli ve tasarruflu kullanımının sağlanmasına, kentsel sosyal yaşam kalitesinin artırılarak kentsel mekânların sağlıklı ve yaşanabilir kılınmasına, kentsel üretim, tüketim, atık, geri kazanım zincirinin çevresel kaynak ve değerler üzerindeki olumsuz etkilerinin bertaraf edilmesi ve geri dönüşüm ya da yeniden kullanım olanaklarının yaygınlaştırılmasına dönük çevresel, mekânsal, sosyal-kültürel, ekonomik ve yönetsel hedefler içeren uzun dönemli vizyon ve geniş kapsamlı stratejik planlama anlayışı olarak tanımlanmaktadır (Özcan, 2016:

9-10). Koruma sürecinde kentsel tasarım seçeneği ise kentin parçası ve bütünden bağımsız planlama anlayışı içinde post modernist planlama yaklaşımının bir gereği olarak ortaya çıkmıştır. Bu yaklaşım; kentin tarihi dokuların özellikleri ile özgün yapıların, kentin modern çevresi ile bütünleşmesini kapsayan koruma amaçlı imar planından oluşur (Koçan ve Çorbacı, 2012: 33). Ülkemizde kentteki çoğu değerlerden sadece somut olan kültürel miras korunma altına alınmaktadır. Bu sebeplerin başında ise kamu yararı ya da turizm gelmektedir. Birçok kentte turizm anlayışı, sadece taşınır (müze kapsamındaki eserler) ve taşınmaz kültür-tabiat varlığı olarak görülmektedir. Bir kentteki kültürel miras sadece bu değerlerden oluşmamaktadır.

3.DENİZLİ'DE SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTSEL KORUMA İÇİN KENT MÜZESİNİN GEREKLİLİĞİ

Kente ait değerler sistemi iki grupta incelenmelidir. Bunlar; fiziksel olandan kaynaklı içsel değerler (maddi) ve fiziksel olmayandan kaynaklı dışsal değerlerdir (manevi). İçsel değerler taşınmaz kültür varlığının bilimsel, estetik ve doğal değerlerini ifade ederken, dışsal değerler ise kültür varlığına geçmiş ve günümüzdeki toplumlar tarafından atfedilmiş ya da yüklenmiş sosyo-kültürel, sembolik, ekonomik ve tinsel değerlerden oluşmaktadır (Levent, 2011: 119). Kentteki kültür varlıklarını bütünlük olarak korumak için, söz konusu bu iki değerlerin birlikte ele alınması gerekmektedir. Günümüzde her ne kadar tarihi çevrede koruma yapılsa da geleneğin yaşamadığı bir alan dekor olarak kalmaktadır. Örneğin; Denizli'de yer alan tarihi Kaleiçi Çarşısı'na bakıldığında yöreye ait sınırlı sayıda yerel üretim yapan atölyelerin bulunduğu görülmektedir. Ayrıca bu alanda fabrikasyon üretimlerin oldukça fazla yer aldığı fark edilmektedir. Yapı her ne kadar tarihi çevresi ile korunsun da içinde ismine ait geleneği devam ettirmemektedir. Bu durum restore edilen bir yapının aslına uygun olarak işlevini yerine getirememesi gibidir. "Her yapı çevre bir toplumsal ilişkiler ağının ekonomik yapının, değerler sisteminin ürünü olarak varlığını kazanır ve sürdürür. Tarihin temsili olarak ele alındığı, yalnızca binaları ile korunan bir çevre sonunda bir tiyatro dekoru, bir yanılama olmaktan öteye geçemez. Oysa bir kent onu üreten kültürel, toplumsal ve ekonomik yapıyla bir bütündür, onlardan soyutlanamaz" (Mazi, 2009: 11).

Kentteki kültürel mirasın hem yaşatılması hem de gelecek kuşaklar tarafından korunması ve sürdürülebilmesini sağlamak için kentlilik bilincinin oluşturulması gereklidir. Kentlilik bilincinin üç temel yaklaşımında; "kentin tarihi ve kültürel değerlerinin farkına varmak, kentin fiziksel, kültürel ve sosyal dönüşümünü gerçekleştirmek ve kente aidiyet duygusunu hissederek, kenti sahiplenip korumak" (Uralman, 2012: 8) yer almaktadır. Bireyin yaşadığı kentteki hafızasını hatırlamada etkin olan kent müzeleri, kentin belleğinin korunması ve tanınmasında; kentin tarihini, toplumsal, sosyolojik, kültürel, coğrafi, ekonomik, siyasi, etnik, dini, yerel ve benzeri mirasını, özelliklerini konu alan ve bu anlayışa yönelik bir koleksiyon barındıran kurum (Köse, 2010: 9) olarak tanımlanmaktadır. Somut olmayan kültürel mirası, korumak, canlandırmak, yaşatmak ve sürdürülebilir kılmak için müzelere çeşitli görevler verilmiştir. Uluslar her ne kadar ortak bir kültüre sahip olsa da her ulusun somut olmayan kültürel mirası, kentte yaşayan toplumun gelenek-göreneklere, sözlü öğeleri ve geleneksel el sanatlarına göre değişiklik göstermektedir. Somut olmayan kültürel miras "toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler, bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekânlar" olarak tanımlanmaktadır. Somut olmayan kültürel mirasın aktarılmasında taşıyıcı işlev gören dille birlikte sözlü gelenekler ve anlatımlar; gösteri sanatları, toplumsal uygulamalar; ritüeller ve şölenler, doğa ve evren ile ilgili bilgi ve uygulamalar, el sanatları geleneğinden oluşmaktadır (<https://ich.unesco.org/doc/src/00009-TR-PDF.pdf>, 14.08.2018). Kent müzelerinin hedefleri; kentin geçmiş ve bugününe ait materyallerin toplanıp korunarak geleceğe taşınmasında ve bu yolla kent kimliği ve kentlilik bilincinin geliştirilmesinden oluşmaktadır (Keskin, 2014: 33-34). Kent müzeleri kentin her dönemine ait yaşam tarzını, el sanatı ürünlerini, yeme içme kültürünü, giyim tarzını, sanayisini, ekonomisini, sosyal hayatını, mimarisini vb. çeşitli aktiviteler ile kentliye sunmaktadır. Ülkemizde özellikle büyük şehirlerde kültürel kimliğe sahip çıkmak adına kent müzeleri kurulmuştur. Bu yaklaşımda arka planda kalmış Denizli'nin, modernleşen toplumda kültürünü yeterince koruyamadığından dolayı kent kimliğinin silikleşmesi ile söz konusu somut olmayan kültürel mirasını sürdürmesinde sekteye uğradığı görülmektedir. Koruma bilincinin olmadığı bir toplumda kültürel miras yok olmaktadır. Bu durum bir kent müzesine sahip olmayan Denizli'de etkin bir şekilde gözlenmektedir. Somut olmayan kültürel mirasın bu kentte kaybolmaya yüz tutması modernleşme krizinin yoğun yaşandığını göstermektedir. Denizli'de küreselleşen ekonomi ile rekabet edemediği için kaybolmaya yüz tutan geleneksel üretimler/meslekler tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Denizli’de kaybolmaya yüz tutmuş bazı geleneksel üretimler/meslekler

Hammadde	Ürün/Meslek	Üretildiği Yer
Lif	El Dokumacılığı, Mekikli Dokumacılık, Kumaş Dokumacılığı, Bez Dokumacılığı, Peştamal Dokumacılığı, Mendil Dokumacılığı	Denizli-Merkez, Babadağ, Buldan, Tavas-Kızılcabölük ve Nikfer, Sarayköy, Kale
Lif	Halı, Kilim, Cicim, Zili, Tülü Dokumacılığı	Çal-Süller, Güney-Eziler, Çivril-Gürpınar ve Özdemirci, Bekilli, Baklan, Acıpayam, Serinhisar, Tavas
Lif	Yorgancılık, Hallaçlık ve Keçecilik	Denizli-Merkez ve İlçeleri
Lif	Urgancılık	Serinhisar
Toprak	Testi-Bardak Yapımcılığı, Çanakçılık, Çömlekçilik, Terra Cotta	Çivril-İğdir, Serinhisar, Sarayköy, Tavas-Medet
Cam	El İmalatı Camcılık-Çeşm-i Bülbül	Denizli-Merkez
Maden	Tel-Kırma	Tavas
Maden	Bıçakçılık	Serinhisar-Yatağan
Maden	Takı Yapımcılığı	Çivril-Beyköy
Maden	Demircilik	Denizli-Merkez ve İlçeleri
Maden	Bakırcılık-Kalaycılık	Denizli-Merkez
Deri	Dericilik, Debbağlık, Tabaklık, Sepicilik	Denizli-Merkez, Honaz, Acıpayam-Yeşilyuva, Güney, Buldan-Narlıdere
Deri	Ayakkabıcılık, Sayacılık, Körüklü Çizme Üretimi	Acıpayam-Yeşilyuva, Tavas
Kemik-Boynuz	Taracılık	Serinhisar-Yatağan
Ahşap	Ahşap İşlemciliği, Dülgerci (Marangozluk)	Baklan, Çameli, Tavas, Acıpayam-Yeşilyuva, Bozkurt-Avdan
Çeşitli Malzemeler	Saraçlık-Koşumcu, Semerci-Nalbant	Denizli-Merkez ve İlçeleri
Bitki Sap ve Atıkları	Hasırcılık, Hasır Dokumacılığı	Çivril-Gümüşsuyu, Çardak-Beylerli, Buldan-Süleymanlı

Kaynak: Koyuncu Okca, 2016: 204-219.

Kent müzesi kapsamında ele alınması gereken değerler sadece bu değerler ile sınırlı değildir. Kentin belleği olarak kabul edilen bu müze türünde kentin tarihi sürecini gösteren haritalar, fotoğraflar, yazılı belgeler, maketler, eğitim bölümleri, toplantı ve gösterim salonları, arkeolojik ve geleneksel el sanatlarına ait örnek eserler ile geleneksel el sanatlarının uygulanarak gösterildiği ve ziyaretçilerinin de uygulayarak öğrenebilecekleri mekânlar yer almalıdır (Buyurgan ve Mercin, 2010: 46). Bu çalışmada SOKÜM kapsamında ele alınan sözlü gelenekler ve anlatımlar, doğa ve evrenle ilgili uygulamalar ve el sanatları geleneğinden sadece el sanatları konusunu seçerek bu mirasın kentte korunması için kurulması gerekli olan kent müzesinde nelerin yer alması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Kapsamlı ve uzun vadeli bir çalışma gerektiren bu müze türünde olması gereken geleneksel değerlere örnek verilmiştir (Bkz. Fotoğraf: 1-9).





Fotoğraf 1-10: Hammaddesi lif olan değerler (Ayşegül KOYUNCU OKCA Arşivi, Denizli)



Fotoğraf 11-13: Hammaddesi toprak olan değerler (Ayşegül KOYUNCU OKCA Arşivi, Denizli)



Fotoğraf 14-21: Hammaddesi maden olan değerler (Ayşegül KOYUNCU OKCA Arşivi, Denizli)



Fotoğraf 22-28: Hammaddesi deri olan değerler (Ayşegül KOYUNCU OKCA Arşivi, Denizli)



Fotoğraf 29-30: Hammaddesi kemik-boynuz olan değerler (Ayşegül KOYUNCU OKCA Arşivi, Denizli)

4.SONUÇ VE ÖNERİLER

Tarih boyunca o şehirde yaşanmış değerlerin toplamı olarak tanımlanan kent kültürü (Taşçı, 2014: 56) günümüzde küreselleşmenin verdiği etki ile değişime uğramaktadır. Somut ve somut olmayan kültürel mirasın aynı hassasiyette korunmasını sağlanmalıdır. Kentte yaşanan değişimlerin en iyi şekilde gözlemlendiği kent müzeleri, kentteki kültürel mirası bütün yönü ile topluma yansıtmakta ve korunması için ziyaretçilere duyarlılık kazandırmaktadır. Mevzuatlardan dolayı kentlerde somut olan kültürel miras daha fazla korunmaktadır. Bu koruma da kent müzeleri gerek koleksiyonu gerek eğitimi ile kentte eşit bir kültürel miras koruma anlayışını sağlamaktadır. Bu konuda ciddi çalışmalar yapan, Beypazarı, Bursa ve Tire Kent Müzesi somut olmayan kültürel mirasın korunmasında öncülük etmektedir. Denizli’de geleneksel üretim yapan ustaların birçoğu yaşamakta ve mesleklerini devam ettirmektedirler. Denizli’ye kurulması gereken kent müzesinde de kentteki somut olmayan kültürel miras öğelerinden biri olan geleneksel üretimlerin korunmasındaki hassasiyetin kazanılmasına, kentlinin benliklerini sahiplenmesine, eğitim süreçleri ile usta-çırak ilişkisi yolu ile devam eden mesleklerin bir sonraki kuşakta devam etmesini sağlamak için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Denizli’ye gelen turistlerin sadece ören yerlerini ve çevresini gezmeleri, kent kültürünün tanınmamasına yol açmaktadır. Bu konuda en büyük eksikliğin nedeni ise kent müzesinin olmayışıdır.

Denizli’de her ne kadar kent müzesinin kurulması için girişimler olsa da henüz bu girişimler gerçekleşmemiştir. Kent müzeleri, kent kimliğini yansıtan bir somut belgedir. Kurulması beklenen müzede kent kimliğini yansıtan eserlerin temini için Denizli merkez ve ilçelerindeki halkın başışı büyük bir önem taşımaktadır (Özdemir, 2012: 180). Kenti bütün yönü ile ele alan bu müze sadece kentlileri bir araya kavuşturmakla kalmaz aynı zamanda kenti ekonomi açısından da kalkındırmaktadır. Tarih boyunca belli bir kültürün ürünü olan kentlerdeki değerleri korumak, gelecek kuşaklara aktarmak için konunun kültürel mirasın bütünlüklü koruma yaklaşımı şeklinde ele alması beklenmektedir. Denizli’ye kazandırılacak olan kent müzesi içerisinde geleneksel meslek-üretimlerine, el sanatlarına ve bunların gelecek kuşaklara aktarılması için gerekli her türlü eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürebilecek mekânlara ihtiyaç duyulduğu dikkate alınmalıdır ki Denizli kent kültürü somut ve somut olmayan değerleri ile birlikte geleceğe yön verebilsin.

KAYNAKLAR

- Buyurgan, S. ve Mercin, L. (2010). *Görsel Sanatlar Eğitiminde Müze Eğitimi ve Uygulamaları*, Öncü Basımevi, Ankara.
- Çelik, D. ve Yazgan, M. E. (2007). "Kentsel Peyzaj Tasarımı Kapsamında Tarihi Çevre Korumaya Yönelik Yasa ve Yönetmeliklerin İrdelenmesi", *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, Cilt 9, Sayı: 11, s. 4.
- Güler, M ve Ekinci, Y. (2010). "Tarihi Çevre Korumanın Yönetmelik Boyutu ve Alan Yönetimi", *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, Cilt 19, Sayı 3, s. 12.
- Güler, T. Şahnagil, S. Güler, H. (2016). "Kent Kimliğinin Oluşturulmasında Kültürel Unsurların Önemi: Balıkesir Üzerine Bir İnceleme" *Paradoks Ekonomi, Sosyoloji ve Ekonomi Dergisi*, Cilt 11, s. 91.
- Hayta, Y. (2016). "Kent Kültürü ve Değişen Kent Kavramı", *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 5, Sayı 2, s. 166.
- <https://ich.unesco.org/doc/src/00009-TR-PDF.pdf>, Erişim Tarihi: 14.08.2018.
- Keskin, N. (2014). "Kentlerde Yeni Bellek Mekânları: Kent Müzeleri", *Folklor/Edebiyat Dergisi*, Cilt: 20, Sayı: 79, s. 33-34.
- Koçan, N. ve Çorbacı, Ö. L. (2012). "Tarihi Çevreleri Koruma Sürecinde Yeni Yaklaşımlar: Kongre Turizmi, Safranbolu Çarşı Örneğinde Bir Araştırma", *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, Cilt 3, Sayı 2., s. 33.
- Koyuncu Okca, A. (2016). "Denizli'de Kaybolmaya Yüz Tutmuş Kimi Geleneksel Meslekler", *Akademik Bakış Dergisi*, Sayı 58, Kırgızistan, s. 204-219.
- Köse, E. (2010). "Uygulamalar Işığında Türkiye'de Kent Müzeciliği Kavramının Değerlendirilmesi" T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Mazı, F. (2009). "Tarihi Çevrenin Korunmasında Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Etkisi" *Mevzuat Dergisi*, Yıl 12, Sayı 138, s. 11.
- Oğurlu, İ. (2014). "Çevre- Kent İmajı - Kent Kimliği- Kent Kültürü Etkileşimlerine Bir Bakış" *İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, Sayı 13, s. 280.
- Özdemir, N. (2012). *Kültür Ekonomisi ve Yönetimi Seçki*, Hacettepe Yayıncılık, Ankara.
- Özcan, K. (2016). "Kent Planlamada Sürdürülebilirlik Gündemi: Bir Kavramsallaştırma Denemesi", *Avrasya Terim Dergisi*, Volume 4, Issue 2, s. 9-10.
- Sarıkaya Levent, Y. (2011). "Kültür Mirasına İlişkin Koruma Politikaları ve Uygulamalarında Kamu Yararı İlkesi", *Toplum ve Demokrasi*, Yıl 5, Sayı 11, s. 119.
- Taşçı, H. (2014). *Bir Hayat Tarzı Olarak Şehir, Mekân, Meydan, Kaknüs Yayınları*, İstanbul.
- Uralman, N. H. (2012). *Müze Halkla İlişkileri Aracılığıyla Kentlilik Bilinci Oluşturma: Çanakkale'deki Müzelerin Değerlendirilmesi*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.